

DNR: 5.1.1-2020-1189
DATUM: 2021-02-23
ERT DATUM: 2020-12-04
ER REFERENS: I2020/03164

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
Fredrik.norlund@regeringskansliet.se

Yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport Kapacitetsutmaningen i elnäten samt promemorian Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

Riksrevisionen har beretts möjlighet att yttra sig över Energimarknadsinspektionens rapport *Kapacitetsutmaningen i elnäten* samt promemorian *Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet*.

Riksrevisionens yttrande omfattar inte alla de förslag som Energimarknadsinspektionen redovisar i rapporten, men Riksrevision konstaterar att frågor som berörs i rapporten gällande till exempel tillståndsprocesser för elnätsverksamhet, investeringar i stamnätet och underlag för dessa investeringar har granskats i tidigare rapporter från Riksrevisionen. Det gäller framförallt rapporterna *Staten på elmarknaden - insatser för en fungerande elöverföring*, RiR 2013:3 samt *Förutsättningar för en säker kraftöverföring – styrningen av Svenska kraftnät i genomförandet av energiomställningen*, RiR 2016:28.

Riksrevisionen begränsar detta yttrande till ett förslag om att nätkoncession för transmissionsnät endast får meddelas om anläggningen är samhällsekonomiskt lönsam i Energimarknadsinspektionens rapport. Detta förslag presenterades ursprungligen i en tidigare rapport av Energimarknadsinspektionen, *Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el*, ER 2018:06, tillsammans med en ram för samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar och riktlinjer för vilka effekter som ska kvantifieras och värderas. Rapporten har remissbehandlats och Riksrevisionen yttrade sig över den (Dnr: 5.1.1-2018-0973). Riksrevisionens uppfattning var att de åtgärder

Energimarknadsinspektionen föreslog i denna rapport generellt sett är välgrundade och har förutsättningar att förbättra beslutsunderlagen vid stamnätsinvesteringar.

Riksrevisionens granskning *Förutsättningar för en säker kraftöverföring – styrningen av Svenska kraftnät i genomförandet av energiomställningen*, RiR 2016:28 visade bland annat att reglering saknas om att samhällsekonomisk lönsamhet ska prövas innan investering i stamnätet sker, att antalet samhällsekonomiska analyser som utfördes av Svenska kraftnät var få och ofullständiga och att det fanns oklarheter om vilken myndighet som egentligen gör den samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningen. Riksrevisionen rekommenderade därför regeringen bland annat att fastställa riktlinjer för samhällsekonomiska analyser inom elområdet, överväga om en oberoende tredje part tidigt i beslutsprocessen ska pröva Svenska kraftnäts samhällsekonomiska analyser och ge ett självständigt utlåtande som underlag för regeringens bedömning och riksdagens beslut, samt att tidigarelägga insyn från berörda intressenter i beslutsprocessen. Mot denna bakgrund ser vi fortsatt att det är väl motiverat att ställa krav på att samhällsekonomiska analyser genomförs inför investeringar i stamnätet för el samt att dessa analyser prövas av extern part,

Slutligen noterar Riksrevisionen att Energimarknadsinspektionen i den nu remitterade rapporten föreslår ett förtydligande om elnätägares anslutningsplikt.

Energimarknadsinspektionen föreslår att det införs en ny bestämmelse i ellagen som innebär att nätkoncessionshavaren inte får åberopa kapacitetsbrist som skäl till att neka anslutning till elnätet, om kapacitetsbristen kan åtgärdas med andra samhällsekonomiskt motiverade åtgärder än utbyggnad av nätet. Riksrevisionen har inga synpunkter på förslaget i sak, men konstaterar att det kan finnas behov av ett ramverk för samhällsekonomiska analyser även till följd av detta förslag till reglering.

Riksrevisor Helena Lindberg har beslutat detta remissvar. Revisionsdirektör Cecilia Kellberg har varit föredragande. Enhetschef Jörgen Lindström har deltagit i den slutliga handläggningen.

Helena Lindberg

Cecilia Kellberg